

เพชรวิญญู ทองคำ 2553: ผลกระทบจากการแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่มีต่อรายได้ นำส่งรัฐ และการวัดประสิทธิภาพทางเศรษฐศาสตร์ด้านต้นทุน กรณีศึกษา บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ปรินญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์สันติยา เอกอัคร, Ph.D. 136 หน้า

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการดำเนินงาน และผลกระทบการแปรรูปของบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) หรือ ทอท. ที่มีผลต่อรายได้ นำส่งรัฐ และวัดประสิทธิภาพทางเศรษฐศาสตร์ด้านต้นทุนของท่าอากาศยาน 5 แห่ง ที่ดำเนินงานโดยทอท. ด้วยวิธี Stochastic Frontier Analysis โดยใช้ข้อมูลระหว่างปีงบประมาณ 2542-2551

ทอท. มีการแปรรูปโดยเสนอขายหุ้นให้แก่ประชาชนในปีงบประมาณ 2547 ผลการศึกษาผลกระทบของการแปรรูป พบว่า สัดส่วนรายได้ที่ทอท. นำส่งรัฐกับรายได้ทั้งหมดที่รัฐวิสาหกิจนำส่งรัฐในช่วง พ.ศ. 2542-2546 เท่ากับ 5.3509 มีสัดส่วนรายได้ที่นำส่งรัฐอยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับรายได้ของรัฐจากรัฐวิสาหกิจทั้งหมด แต่หลังจากมีการแปรรูป พ.ศ. 2547-2549 มีค่าเท่ากับ 1.5733 รายได้ นำส่งรัฐของทอท. ลดลงอย่างไรก็ตามก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น พ.ศ. 2550-2551 มีค่าเท่ากับ 1.7937 แต่ยังคงมีสัดส่วนที่ต่ำกว่าช่วงก่อนแปรรูป ทั้งนี้เนื่องจาก หลังจากการแปรรูป ทอท. ต้องมีการสำรองเงินเพื่อการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงาน อีกทั้งต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือการย้ายจากท่าอากาศยานดอนเมืองมายังท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จึงมีการจ่ายเงินปันผลและนำรายได้ส่งรัฐลดลงทำให้รัฐสูญเสียผลประโยชน์ทางการคลัง แต่อย่างไรก็ตามผลกระทบของการแปรรูปต่อรายได้ภาครัฐเป็นประเด็นที่ควรทำการ ศึกษาต่อไปในระยะยาว

ผลการวัดประสิทธิภาพทางเศรษฐศาสตร์ด้านต้นทุน พบว่า ค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพทางต้นทุนของท่าอากาศยาน เท่ากับ 0.6227 สะท้อนให้เห็นว่า โดยเฉลี่ยแล้วท่าอากาศยานไม่สามารถทำการผลิตที่ระดับต้นทุนต่ำสุด ณ ราคาปัจจัยการผลิตและผลผลิตที่กำหนดไว้ได้ ถ้าหากผลิตในระดับที่มีประสิทธิภาพจะทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิตเฉลี่ยได้อีกร้อยละ 37.73 โดยไม่ทำให้ผลผลิตลดลง ณ ราคาปัจจัยการผลิตที่กำหนดไว้ โดยท่าอากาศยานที่มีค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพสูงสุด คือ ท่าอากาศยานภูเก็ต มีค่าเท่ากับ 0.9209 รองมาคือ ท่าอากาศยานเชียงใหม่ ส่วนท่าอากาศยานที่มีค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพน้อยที่สุด คือ ท่าอากาศยานดอนเมือง มีค่าเท่ากับ 0.4944 นอกจากนี้เมื่อพิจารณา ผลจากการแปรรูปต่อค่าประสิทธิภาพทางต้นทุน พบว่า ค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพช่วงหลังการแปรรูป ระหว่างปีงบประมาณ 2547-2551 มีค่าประสิทธิภาพสูงกว่าช่วงก่อนมีการแปรรูป ระหว่างปีงบประมาณ 2542-2546 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก